

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА
ІНФРАСТРУКТУРНОГО РОЗВИТКУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ, РЕКРЕАЦІЇ ТА КРАЄЗНАВСТВА**



ЗАТВЕРДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної
програми «Туризм і рекреація»
першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
к.е.н., доцент Оксана БЕРЕЗІВСЬКА

О. Березівська

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ У ТУРИЗМІ»**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Галузь знань – 24 Сфера обслуговування

Спеціальність – 242 Туризм і рекреація

Освітньо-професійна програма – «Туризм і рекреація»

Кількість кредитів – 4

Рік підготовки – 4, семестр – 7

Компонент освітньо-професійної програми – обов'язковий, професійний.

Підсумковий контроль – екзамен.

Дні занять – відповідно до розкладу занять.

Консультації – офлайн і онлайн відповідно до графіка консультацій кафедри.

Мова викладання – українська.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:



Бугіль Світлана Ярославівна, доцентка кафедри туризму, рекреації та краєзнавства, кандидатка економічних наук, доцентка

Контактна інформація:

Адреса: 80381, вул. В. Великого, 1,
м. Дубляни, Львівський район, Львівська область,
кім. 312.

Львівський район, Львівська область, кім. 312.

e-mail: bugilsy@lnup.edu.ua
телефон +38-097-49-42-920.

Викладачка з 23-річним досвідом, авторка та співавторка понад 185 публікацій, з них 1110 наукових та 75 навчально-методичного характеру. Є співавтором 16 наукових монографій (8 опубліковані за кордоном), 14 навчальних посібників (п'ять з грифом МОН України).

Читає освітні компоненти: Маркетинг у туризмі, Бізнес-планування у туризмі, Міжнародний туризм, Страхування у туризмі, Туристичний брендинг, Управління туристичними DESTINATION.

Наукові інтереси: аналіз тенденцій, проблем та прогнозування розвитку туристичних DESTINATION; кластерний розвиток у туризмі, маркетинг на ринку туристичних послуг; економічні аспекти створення та діяльності туристичних підприємств; оцінювання ризиків та можливостей розвитку зеленого туризму як інноваційного ресурсу розвитку сільських територій.

1. Анотація освітнього компонента.

Освоєння змісту освітнього компонента “Бізнес-планування у туризмі” дозволить здобувачам вищої освіти: засвоїти процедурні аспекти підготовчої, початкової та основної стадій розробки і презентації бізнес-плану; отримати практичні вміння і навички з оцінювання економічної ефективності проектів і визначати передумови їх реалізації; розвинути наукове мислення щодо нівелювання ризиків новоствореного бізнесу; навчитись ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.

2. Мета та завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – засвоєння теоретико-методичних знань і оволодіння практичними навичками бізнес-планування в туризмі.

Завдання освітнього компонента: засвоїти сутність, цілі та завдання розробки бізнес-плану; вивчити методичні підходи до розробки головних структурних частин бізнес-плану; набути практичних вмінь і навичок формувати необхідні розрахункові таблиці до розділів бізнес-плану; набути м'яких, універсальних навичок “soft skills”, які допомагають досягти успіху в професії, передбачають високі комунікаційні здібності та самоорганізацію; забезпечити зацікавленість здобувачів освіти в активній навчальній та науково-дослідній роботі.

3. Пререквізити: Економіка туристичного підприємства, Аналіз діяльності туристичних підприємств. Виробнича практика.

4. Постреквізити: Маркетинг у туризмі, Стандартизація та сертифікація туристичних послуг, Інноваційні технології у туризмі, Кваліфікаційна робота.

Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм і рекреація» вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	К4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу. К6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. К13. Здатність планувати та управляти часом.
Фахові (спеціальні) компетентності	К15. Знання і розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності. К16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. К17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій. К19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів. К21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту. К22. Розуміння принципів і процесів формування та організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та його підсистем. К24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал. К26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу. К30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.
Програмні результати навчання	ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт. ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися. ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна). ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

6. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Всього годин	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Семестр	7	7
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Усього годин аудиторної роботи	42	14
в т.ч.:		
лекційні заняття, год.	14	6
• практичні заняття, год.	28	8
• лабораторні заняття, год.	-	-
• семінарські заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи	78	106
Форма контролю	екзамен	екзамен

7. Дидактична карта освітнього компонента

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Предмет, зміст та задачі дисципліни «Бізнес-планування у туризмі»	8	1	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 2. Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємствах туристичного бізнесу	8	1	2	-	-	5	8	0,5	-	-	-	7,5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 3. Види і об'єкти планування діяльності на підприємствах туристичного бізнесу	8	1	2	-	-	5	8	0,5	-	-	-	7,5
Тема 4. Підготовча стадія розробки бізнес-плану для підприємств туристичного бізнесу	8	1	2	-	-	5	8	0,5	-	-	-	7,5
Тема 5. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану для підприємств туристичного бізнесу	9	1	2	-	-	6	9	0,5	-	-	-	8,5
Тема 6. Характеристика туристичного підприємства, ринку, продукції	9	1	2	-	-	6	9	-	-	-	-	9

Тема 7. Дослідження та аналіз туристичного ринку	9	1	2	-	-	6	9	0,5	1	-	-	7,5
Тема 8. Маркетинговий план як складова бізнес-плану підприємств туристичного бізнесу	9	1	2	-	-	6	9	0,5	1	-	-	7,5
Тема 9. Виробничий план як складова бізнес-плану підприємств туристичного бізнесу	9	1	2	-	-	6	9	0,5	1	-	-	7,5
Тема 10. Організаційний план як складова бізнес-плану підприємств туристичного бізнесу	9	1	2	-	-	6	9	0,5	1	-	-	7,5
Тема 11. Оцінка ризиків та їх страхування в туристичному бізнесі	9	1	2	-	-	6	9	0,5	1	-	-	7,5
Тема 12. Фінансовий план (бюджетування) як складова бізнес-плану підприємств туристичного бізнесу	9	1	2	-	-	6	9	0,5	1	-	-	7,5
Тема 13. Оформлення і презентація бізнес-плану підприємств туристичного бізнесу	8	1	2	-	-	5	8	0,5	1	-	-	6,5
Тема 14. Експертиза бізнес-плану підприємств туристичного бізнесу	8	1	2	-	-	5	8	0,5	1	-	-	6,5
Усього годин	120	14	28	-	-	78	120	6	8	-	-	106

Перелік універсальних, “м’яких” навичок (soft skills)

Комунікативні навички – це все, що допомагає людині налагодити зв’язок із колективом, співробітниками чи партнерами. Сюди належить уміння коректно спілкуватися, висловлювати думку, презентувати себе та свою роботу, вести переговори.

Критичне мислення – навички критичного мислення дають змогу не потонути в інформаційній лавині, не піддатися різного роду маніпуляціям, допомагають приймати зважені рішення, ефективно їх вирішувати та відстоювати їх.

Робота у команді – вміння завжди залишатися конструктивним, дискутувати, але не доводити до руйнівного конфлікту, разом шукати сильні рішення, проявляти повагу до інших і викликати повагу до себе.

Управління інформацією – вміння збирати, аналізувати й оцінювати нову інформацію, задавати потрібні питання; орієнтуватися у широкому інформаційному полі сучасного світу.

Формат освітнього компонента – проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем, виконання самостійної роботи, проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів).

В карантинних умовах COVID-19 та воєнного стану в Україні допускається проведення лекцій і практичних занять у дистанційній формі з використанням платформ: Moodle, Zoom, Microsoft Teams, Skype, Viber.

Форми та методи навчання.

В процесі навчання здобувачів освіти проводяться різні види лекцій, зокрема: тематичні лекції, лекції-дискусії, проблемні лекції, лекції-прес-конференції із запрошенням практичних спеціалістів зі сфери туризму, які супроводжуються наочними засобами ілюстрування та демонстрування. На практичних заняттях застосовуються такі методи навчання як дослідження, самостійна робота, розв'язування контрольних завдань, розбір ситуацій із практики, семінари-диспути, семінарів з виступами здобувачів освіти та ін. Використовуються також ігрові методи інтерактивного навчання (дидактичні, ділові, рольові організаційно-діяльнісні ігри).

Стейкхолдери, практики, представники туристичного бізнесу, фахівці, залучені до викладання освітніх компонентів.

До викладання освітнього компонента долучаються представники органів державної виконавчої влади в галузі туризму, державних та приватних туристичних підприємств, туристичних кластерів, операторів, національних парків, підприємств готельно-ресторанного бізнесу, за участю яких проводяться так звані гостьові або виїзні заняття.

Оцінювання результатів навчання здобувачів за темами освітнього компонента

Види оцінювання	Кількість балів
Тема 1. Предмет, зміст та задачі дисципліни «Бізнес-планування у туризмі»	3
Тема 2. Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємствах туристичного бізнесу	3
Тема 3. Види і об'єкти планування діяльності на підприємствах туристичного бізнесу	3
Тема 4. Підготовча стадія розробки бізнес-плану для підприємств туристичного бізнесу	3
Тема 5. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану для підприємств туристичного бізнесу	3
Тема 6. Характеристика туристичного підприємства, ринку, продукції	3
Тема 7. Дослідження та аналіз туристичного ринку	4
Тема 8. Маркетинговий план як складова бізнес-плану підприємств туристичного бізнесу	4
Тема 9. Виробничий план як складова бізнес-плану підприємств туристичного бізнесу	4
Тема 10. Організаційний план як складова бізнес-плану підприємств туристичного бізнесу	4

Тема 11. Оцінка ризиків та їх страхування в туристичному бізнесі	4
Тема 12. Фінансовий план (бюджетування) як складова бізнес-плану підприємств туристичного бізнесу	4
Тема 13. Оформлення і презентація бізнес-плану підприємств туристичного бізнесу	4
Тема 14. Експертиза бізнес-плану підприємств туристичного бізнесу	4
Екзамен	50
Разом	100

Підсумкова оцінка з освітнього компонента “Бізнес-планування у туризмі” виставляється за 100- бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала оцінювання: національна та ECTS			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики, підсумкової атестації	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Окрема тема або освітній компонент можуть бути перезараховані на підставі результатів навчання за неформальною або інформальною освітою.

Методи контролю та оцінювання

1. **Усне опитування** (фронтальне, індивідуальне, комбіноване, детальний аналіз відповідей студентів).

2. **Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка** (письмові відповіді на питання (контрольна робота, самостійна робота); виконання та оформлення схем, таблиць, діаграм; написання, есе, рефератів; підготовка презентацій; написання та опублікування статей, тез конференцій, доповідей круглих столів, семінарів).

3. **Практична перевірка** (виконання практичної роботи; аналіз виробничої інформації; рішення професійних завдань; ділові ігри; написання, оформлення та захист бізнес-планів).

4. **Стандартизований контроль** (тести, письмовий екзамен).

5. **Самоконтроль** (самооцінка здобувачем вищої освіти якості засвоєного навчального матеріалу з дисципліни в цілому, змістовного модуля чи окремої теми на основі передбачених у робочих програмах або методичних рекомендаціях питань для самоконтролю).

6. **Самооцінка** (передбачає критичне ставлення здобувача вищої освіти до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів).

Види контролю: поточний контроль, екзамен.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний:

1. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.

2. Должанський І. З., Загорна Т. О. Бізнес-план: технологія розробки. Навчальний посібник. 2-ге вид. К.: Центр учбової літератури. 2009 р., 384 с.

3. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика: Навч.посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 310 с.

Допоміжний:

1. Агафонова Л. Підготовка бізнес-плану: практикум. Київ : Знання, 2013. 158 с.

2. Акулов М. Г. Робоча книга з бізнес планування: методичні рекомендації з написання і розробки бізнес плану. Умань :ТОВ «Аналітик», 2011. 56 с.

3. Бескровна Л.О. Бізнес-планування підприємства: навч. посіб. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2012. 124 с.

4. Бізнес-план турфірми або як відкрити туристичне агентство. URL: <https://itstatti.in.ua/18-biznes/541-biznes-plan-turistichne-agentstvo.html>

5. Бізнес-планування в туризмі та гостинності : конспект лекцій для студентів спеціальностей І2 «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг»; І3 «Подорожі, туризм і рекреація» першого (бакалаврського) рівня освіти, денної та заочної форм навчання : у 2 ч. Ч. 2 : Формування розділів бізнес-плану / уклад. Л. С. Стригуль ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : НТУ «ХПІ», 2025. 116 с.

6. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці : Технодрук, 2019. 264 с.

7. Бочко О.Ю., Проскура В.Ф. Основи планування діяльності підприємств невиробничої сфери: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2014. 218 с.

8. Бричка Г, Бричка Б, Бугіль С. Роль сфери послуг у розвитку підприємництва на селі. *Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Серія: Економічні науки*. Том 25, № 102. 2023. С. 22-26.
9. Бугіль С., Ступень Р. Економічні перспективи розвитку зеленого туризму в Україні. *Вісник Львівського національного аграрного університету: Економіка АПК*. 2021. № 28. С. 148-153.
10. Бугіль С.Я., Мелконян М.С. Підвищення ефективності управління ростом турфірми за допомогою матриці Ансоффа. *Socially competent management of corporations in a behavioral economy: Collection of scientific papers / resp. ed Konstantin Pavlov, Elena Pavlova, Ludmila Shostak, Tatiana Bukoros, Josef Zyatko, 2021. European institute of further education, Podhájka, 2021. 245 p., Chapter I., P. 24-25.*
11. Бугіль С.Я., Погребняк Л.В., Дудяк Р.П. Вплив пандемії Covid-19 на стан туристичного та рекреаційного бізнесу України. *Аграрна економіка*. 2020, Т. 13, № 3-4, С. 62-68.
12. Васильців Т.Г., Качмарик Я.Д., Блонська В.І., Лупак Р.Л. Бізнес-планування: навч. посіб. К.: Знання, 2013. 173 с.
13. Васильченко Г.В., Кафка С.М. Конспект лекцій з бізнес-планування: конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2010. 157 с.
14. Вахович І.М. Планування та організація туристичного бізнесу [Текст] : Конспект лекцій для здобувачів першого рівня напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної та заочної форм навчання. Луцьк: Луцький НТУ, 2014. 80 с.
15. Відпочинок під час війни – аналіз туристичного сезону 2025 від Join UP!. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/markets/turizm-v-ukrajini-2025-zrostannya-popitu-i-novi-trendi-viboru-napryamkiv-50581258.html>
16. Гапоненко Г.І., Євтушенко О.В., Шамара І.М. Значення бізнес-плану для ефективного функціонування підприємств туристичної індустрії в умовах кризи. *Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2020. Вип. 11. С. 104–110. DOI: <https://doi.org/10.26565/2310H9513H2020H11H12>
17. Гончар О.І. Мотиваційні засади розвитку конкурентного потенціалу підприємств туристичної сфери. *Вісн. Хмельниць. ун-ту*. 2010. № 3. Т. 3. С. 25–28.
18. Гончарова О.М. Реінжиніринг бізнес-процесів як спосіб підвищення ефективності управління. URL: <http://economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=943>
19. Грідасов В.М. Інвестування: Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2004.
20. Должанський І. З., Загорна Т. О. Бізнес-план: технологія розробки : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 384 с.
21. Дудяк Р.П., Бугіль С.Я., Ступень Р.М. Маркетинг у туризмі: навч. посіб. Львів : “Галицька видавнича спілка”, 2021. 360 с.
22. Дядечко Л. П. Економіка туристичного бізнесу : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 224 с.

23. Єльнікова Л.В. Методичні засади розробки класифікації бізнес-процесів URL: http://library.kpi.kharkov.ua/2011_39.pdf
24. Єсіпова К.А. Автоматизація бізнес-процесів туристичних підприємств. *Вісн. КНТЕУ*, 2011. С. 46–58.
25. Єсіпова К.А. Веб-сайт туристичного підприємства як інструмент інтернет-технологій. *Економіка: проблеми теорії та практики* : зб. наук. пр. – вип. 266 : у 4 т. Т. 2. Дніпропетровськ : ДНУ, 2010. С. 316–328.
26. Єсіпова К.А. Класифікація бізнес-процесів туристичних підприємств. *Екон. простір* : зб. наук. пр. № 42. Дніпропетровськ : ПДАБА, 2010. С. 220–228.
27. Єсіпова К.А. Методика оцінки ефективності бізнес-процесів туристичних підприємств. *Вісн. КНТЕУ*, 2012. С. 25–34.
28. Єсіпова К.А. Теоретичні засади управління бізнес-процесами туристичних підприємств. *Екон. науки* : зб. наук. пр., сер. «Економіка та менеджмент», 2010. Вип. 7 (26). С. 386–396.
29. Загуцький У.Р. Планування і діагностика діяльності підприємств: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2013. –320 с.
30. Зінченко В. Особливості бізнес-планування в сфері обслуговування. Ресторанний і готельний консалтинг. *Інновації*. 2019. Вип. 2 (2). С. 284–291. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7468.2.2.2019.188213>
31. Іванюта С. М. Підприємництво і бізнес-культура: навч. Посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2007. 288 с.
32. Інтернет як інструмент маркетингу URL: <http://www.isys.in.ua/usefulmarket.htm>
33. Командровська В.Є. Бізнес-процеси підприємства: сутність та методи удосконалення. URL: http://www.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2011_30/Moroz.pdf
34. Кондратюк О.М., Пшеничний В.І. Бізнес-планування в підприємницькому середовищі: теоретичний аспект. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. Випуск 26. Частина 1. С. 90–94. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/27587>
35. Коновал І.А. Використання методів імітаційного моделювання для аналізу ризиків проекту. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2010. Вип. 154. С. 191-196.
36. Кривонос А. О. Бізнес-планування на підприємстві: навч. посіб. Київ : МАУП, 2011. 160 с.
37. Кузьмін В.В. Фінансові основи підприємництва. Навч. посіб. К: ЦНЛ, 2006. 192 с.
38. Кучеренко В. Р., Карпов В. А., Маркітан О. С. Бізнес-планування фірми: навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 423 с.
39. Кушнірук В., Величко О., Коваль О. Управління бізнес-процесами в готельно-ресторанному бізнесі. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2157/2086>
40. Лігоненко Л.О., Піратовський Г.Л., Молоштан І.В. Підприємництво та бізнес-культура: підручник. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. 508 с.

41. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 376 с.
42. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 236 с.
43. Матвієнко О.В. Internet-технології: проектування Webсторінки : навч. посіб. К. : Центр навч. л-ри, 2008. 154 с.
44. Мельниченко С.В., Шесенкова К.А. Управління бізнес-процесами в туризмі: монографія. К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2015. 264 с.
45. Мельниченко С.В. Інформаційні технології в туризмі: теорія, методологія, практика : монографія. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. 493 с.
46. Мельниченко С.В. Інформаційні технології в управлінні суб'єктами туристичної діяльності. *Вісн. КНТЕУ*. 2010. С. 131–143.
47. Милько І. П. Концептуальні засади розробки стратегії розвитку готельно-ресторанного комплексу України. *Економічний форум*. 2019. № 1(4). С. 90–97. DOI: <https://doi.org/10.36910/6765-2308-8559-2019-4-14>
48. Мінухін С.В. Формування інформаційного забезпечення системи управління бізнес-процесами підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2006. № 10(64). С. 170–177.
49. Мойсеєнко І.П. Інвестування: Навч. посіб. К., 2006. 490 с.
50. Мочерний С.В., Устенко О.А., Чеботар С.І. Основи підприємницької діяльності: Посібник. К.: Академія, 2002. 280 с.
51. Ольшанський О.В., Смігунова О.В. Концептуальні засади управління бізнес-процесами підприємств торгівлі та готельно-ресторанного господарства : монографія. Держ. біотехнол. ун-т. Харків : Друк. Мадрид, 2023. С. 139–154. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/27115>
52. Покропивний С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: навч. посіб. Вид. 2-ге, доп. К.: КНЕУ, 2010. 379 с.
53. Пугачевська К.Й. Значення бізнес-планування як чинника господарської діяльності в ринковій економіці. *Вісник НЛТУ України*. 2011. № 21.1. С. 256-260.
54. Разінькова М.Ю. Етапи проведення маркетингового планування в ресторанному бізнесі. *Економіка та держава*. 2020. № 2. С. 62–66. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.2.62>
55. Рачинська Г.В. Проблемні фінансові аспекти в бізнес-плануванні. *Інфраструктура ринку*. 2018. №25. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/25>
56. Реінжиніринг бізнес-процесів – необхідність в умовах динамічного ринку. URL: <http://www.management.com.ua/bpr/bpr001.html>
57. Романів П. В. Державне та регіональне управління в туризмі. Навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2025. 104 с.
58. Сердюк Б.М. Реінжиніринг бізнес-процесів підприємств із виробництва платформ. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid>
59. Сівашенко Т.В., Панасюк І.П. Теоретичні засади управління бізнес-процесами у підприємствах ресто-ранного господарства. Приазовський

економічний вісник. 2019. Вип. 3 (14). С. 230–236. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journal/2019/3_14_uk/40.pdf

60. Сіменко І.В., Косова Т.Д. Аналіз господарської діяльності [текст] : навч. посіб. К. «Центр учбової літератури», 2013. 384 с.

61. Скопєнь М.М. Комп'ютерні інформаційні технології в туризмі : навч. посіб. К. : КОНДОР, 2005. 302 с. 130.

62. Смаковська Ю. Критерії експертної оцінки бізнес-плану підприємницького проекту. *Формування ринкової економіки в Україні*. 2009. № 19. С. 434-438.

63. Смолін І.В. Конкурентоспроможність підприємств : навч. посіб. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. 204 с.

64. Солодка О.В. Реінжиніринг логістичних бізнес-процесів як спосіб їх вдосконалення URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Logistyka/2010_669/45.pdf

65. Таранюк Л.М. Реінжиніринг бізнес-процесів та особливості управління ризиками при його проведенні. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSU_ekon/2008_1_2/08tlmurp.pdf

66. Тирпак І.В. Основи економіки та організації підприємництва: навч. посіб. К. : Кондор, 2011. 284 с.

67. Формалізований опис бізнес-процесів – необхідна умова комплексної автоматизації управління підприємством. URL: <http://ukrarticles.pp.ua/biznes-i-finansy/2324>

68. Цвілій С.М. Структура бізнес-плану підприємства. Маркетинг в готельно-ресторанному господарстві : навчальний посібник / ред. С.М. Цвілій, Т.С. Кукліна, В.М. Зайцева. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2023. С. 203–205. URL: http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/9584/1/NP_Tsviliy.pdf

69. Чепурда Л. М., Герман І. В., Куракін О. Б. Концептуальні засади бізнес-планування в туризмі та готельно-ресторанному господарстві. *Інновації та технології в сфері послуг і харчування*. 2024. № 2(12). С.48-57. DOI: [https://doi.org/10.32782/2708-4949.2\(12\).2024.7](https://doi.org/10.32782/2708-4949.2(12).2024.7)

70. Чичун В.А. Бізнес-планування як фактор успішної підприємницької діяльності. *Соціум. Наука. Культура*. 2010. № 21 (18). С. 58-63.

71. Шваб Л.І. Основи підприємництва. Навчальний посібник. 2-ге видання. К.:ЦНЛ, 2007. 368 с.

72. Якименко-Терещенко Н.В. Оцінка конкурентоспроможності підприємств готельно-ресторанного бізнесу під час складання бізнес плану. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 24. С. 299–303. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/24_2018_ukr/52.pdf

73. Янишин Я.С., Бугіль С.Я., Марків Г.В. Застосування рекламних інструментів у розвитку туристичної галузі України в умовах війни. *Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Серія: Економічні науки*. Том 27, № 105. 2025. С. 89-98. DOI: 10.32718/nvlvet-e10514

74. Янишин Я.С., Марків Г.В., Бугіль С.Я. Маркетингові інструменти впливу на розвиток сфери послуг у час війни в Україні. *Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Серія: Економічні науки*. Том 25, № 102. 2023.

C. 52-59.

75. Янковий О.Г. Вдосконалення планування на підприємстві за допомогою математико-статистичних методів прогнозування. *Актуальні проблеми економіки*. 2009. № 1 (91). С. 229-238.

76. Ясинський В. В., Гайдей О. О. Бізнес-планування: теорія і практика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти. Київ : Каравела, 2012. 232 с.

77. Яценко В. М., Скіданов О. А. Організація та бізнес-планування діяльності туристичних підприємств. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*. 2024. №45. С.109-114. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V45\(2024\)-15](https://doi.org/10.31521/modecon.V45(2024)-15)

78. Яценко В. М. Інвестиційна діяльність та бізнес-планування на підприємствах туристичної сфери. Матеріали 6-ї міжнародної науково-практичної конференції «Туризм і гостинність: стан, проблеми, перспективи», 18.11.2021 р. ЧНУ ім. Б. Хмельницького. 2021.

79. Bazhenova S., Oliinyk O., Dolynska O., Skidanov O. & Yatsenko V. Economic Development of the State with the Help of the Tourism Industry in Crisis Situations. *Econ. Aff.*. 68(01s). 2023. P. 299-308. DOI: 10.46852/0424-2513.1s.2023.32. DOI: <https://ndpublisher.in/admin/issues/EAv68n1sz6.pdf>

80. Bugil S., Dudyak R., Ryabets V. Perspective direction of green tourism development in Ukraine. *Economics of AIC*. 2019. № 26. P. 151-154.

81. Bugil S., Dudyak R., Shkvarka Y. Monitoring of the state and problems of active tourism development in Ukraine. *Economics of AIC*. 2019. № 26. P. 155-158.

82. Buhil S. Formation of the marketing potential of the territory as a factor of its socio-economic development. *Economics, management and administration in the coordinates of sustainable development: Scientific monograph*. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2021. 716 p., P. 147-171.

83. Yaroslav Yanyshyn, Halyna Markiv, Svitlana Buhil. Rozwój turystyki na Ukrainie w warunkach wojny. *Staropolska akademii nauk stosowanych w kielcach. Gospodarka i Finanse. Zeszyt 13. Dylematy, wyzwania I perspektywy rozwoju współczesnej gospodarki*. 2025.

84. Yaroslav Yanyshyn, Halyna Markiv, Svitlana Buhil. Wpływ mediów społecznościowych na rozwój małych i średnich firm w kontekście wojny w Ukrainie. *Staropolska akademii nauk stosowanych w kielcach. Gospodarka i Finanse. Zeszyt 13. Dylematy, wyzwania I perspektywy rozwoju współczesnej gospodarki*. 2025.

85. Yaroslav Yanyshyn, Halyna Markiv, Svitlana Buhil, Liliia Tutska. Zastosowanie technologii logistycznych w rozwoju przedsiębiorstw w Ukrainie w warunkach wojny. *Staropolska akademii nauk stosowanych w kielcach. Gospodarka i Finanse. Zeszyt 13. Dylematy, wyzwania I perspektywy rozwoju współczesnej gospodarki*. 2025.

Нормативно-правові акти:

1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
5. Про підприємництво: Закон України від 07.02.1991 № 698-XII. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>
6. Про ліцензування видів господарської діяльності Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
7. Про затвердження Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності. Постанова Кабінету Міністрів України; Умови, Форма типового документа, Заява, Опис, Звіт від 11.11.2015 № 991 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-%D0%BF#Text>
8. Про банкрутство: Постанова Верховного суду України; Справа від 26.10.2004 № 23/7006. URL: [Кодекс України з процедур ... | від 18.10.2018 № 2597-VIII \(rada.gov.ua\)](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/23/7006-%D0%BF#Text)
9. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств: Наказ Міністерства економіки України від 06.09.2006 N 290. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0290665-06#Text>
10. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів : наказ No 73 Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0018745-10>
11. Про сільський зелений туризм: Проект Закону України № 4299 від 23.10.2003. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=4299&skl=5
12. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 № 168-р. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80>

Періодичні видання:

1. Науковий журнал «Географія та туризм».
2. Журнал «Карпати. Туризм. Відпочинок».
3. Журнал «Міжнародний туризм».
4. Журнал «Український туризм».
5. Журнал «Туризм сільський зелений».
6. Journal of Sustainable Tourism.
7. Journal of Hospitality and Tourism Research.
8. Tourism, Culture and Communication.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

– Наукова бібліотека Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, м. Дубляни, вул. В. Великого, 1.

– Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72.

– Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13; тел. 74-02-26.

– Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. Відділ, вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41.

– Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а; тел. 72-05-81.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет:

3. Віртуальне навчальне середовище ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького.

URL: <https://moodle.lnup.edu.ua/>

4. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>

7. Офіційний сайт Держстату України. URL: <https://stat.gov.ua/uk>

8. Офіційний сайт Головного управління статистики у Львівській області. URL: <http://www.lv.ukrstat.gov.ua/>

9. Офіційний сайт Журналу «Урядовий кур'єр». URL: <http://www.ukurier.gov.ua/>

10. Офіційний сайт Львівської національної бібліотеки України ім. В. Стефаника URL: <http://www.lsl.lviv.ua/>

11. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: <http://icps.com.ua/>

12. Всесвітній економічний форум. URL: <https://www.weforum.org/>

13. Всесвітня рада з туризму та подорожей. URL: <https://www.wttc.org/>

14. Всесвітня туристична організація. URL: <https://www.untourism.int/>

15. Європейська туристична комісія. URL: <https://etc-corporate.org/>

16. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму України. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>

17. Національна туристична організація України. URL: <https://nto.ua/>

18. Асоціація лідерів турбізнесу України (АЛТУ). URL: <http://altu.com.ua/Altu/About/>

19. Асоціація ділового туризму України. URL: <http://btaukraine.com>

20. Асоціація в'їзних туристичних операторів України. URL: <https://www.aitoukraine.org/activity>
21. Асоціація індустрії гостинності України. URL: <https://aigu.com.ua/>
22. Громадська спілка «Всеукраїнська асоціація гідів». URL: <https://uaguides.com/>
23. Громадська спілка «Асоціація сприяння розвитку гастрономічного та винного туризму в Україні». URL: <https://foodtravel.com.ua/>
24. Спілка сільського зеленого туризму України. URL: <https://www.greentour.com.ua/history>
25. Українська асоціація медичного туризму. URL: <https://uamt.com.ua/UA/>
26. Львівська асоціація розвитку туризму. URL: <http://art.lviv.ua/>
27. Туристична асоціація Івано-Франківщини. URL: <https://taif.org.ua/>
28. Громадська організація «Туристична асоціація Тернопілля». URL: <https://www.facebook.com/tatterno/>
29. Недержавна туристична організація у Великій Британії (ABTA – The Travel Association). URL: <https://www.abta.com/>
30. Американське товариство туристичних агентств (American Society of Travel Agents, ASTA). URL: <https://www.asta.org/>
31. Німецька асоціація туризму (DTV-Deutsche Tourismusverband). URL: <https://www.deutschertourismusverband.de/>
32. Японська асоціація туристичних агентств (JTA). URL: <https://www.mlit.go.jp/kankocho/en/about/index.html>
33. Асоціація турецьких туристичних агентств «TÜRSAB». URL: <https://www.tursab.org.tr/>

Силабус освітнього компонента розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри туризму, рекреації та краєзнавства

Протокол №1 від 25 серпня 2025 року

В.о. завідувача кафедри _____



Оксана КРУПА

Погоджено навчально-методичною комісією
спеціальності Туризм і рекреація

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Голова НМКС _____



Оксана КРУПА

Затверджено рішенням навчально-методичної
ради факультету землепорядкування та
інфраструктурного розвитку

Протокол №1 від 28 серпня 2025 року

Голова НМРФ _____



Павло КОЛОДІЙ